СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Пам'ятайте про Україну!

РІК XCIV. Ч. 11. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 17-го СІЧНЯ 1987 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, JANUARY 17, 1987 No. 11. VOL. XCIV.

СУД В КОСТА РІЦІ ОПРАВДАВ Б. КОЗІЯ

Вінніпеґ, Ман. — Тижневик „Український Голос" повідомив у числі газети з 29-го грудня минулого року, що маленька центальноамериканська держава Коста Ріка (несповна один і півмільйона населення), кордони якої прилягають до комуністичної Нікараґуа, задержала гідну демократичну поставу і не піддалася тискові й зазіханням совєтського КҐБ.

Як відомо в Коста Ріці перебуває 62-річний українець Богдан Козій, якого совєтські людолови старалися видобути у свої кіґті, обвинувачуючи його за те, що в роках 1942-44 він служив поліціянтом в околицях Івано-Франківська, займався „злочинами" і має на своїй совісті „багато невинних людей".

Справа Б. Козія тягнулася кілька років і закінчилася для нього позитивно, бо суддя Нікомедез Мадріз вирішив, що всі мнимі провини Козія є перестарілі, а відступ часу 45 років звільняє його від всякої вини.

Цю юридичну логіку, — пише згадана газета, — до речі вже давно применену в Західній Німеччині і багатьох інших західньоевропейських державах, можна б поручити Департаментові справедливости З'єднаних Стейтів Америки і його Бюрові спеціяльних інвестиґацій (ОСІ), бо тоді не виринула б справа Івана Дем'янюка, проти якого державна прокуратура не має достовірних доказів, а в Канаді Комісії Дешена, яка саме тепер офіційно замикає свої акти, передаючи їх федеральному урядові.

Тенор з України дебютував в Ню Йорку

Ню Йорк. — Тут у Метрополітальній опері виступив вперше в дні 8-го січня 1987 року співак з України Вячеслав Полосов у ролі Пінкертона в опері „Мадам Баттерфляй".

В. Полосов

В. Полосов уроджений в Жданові, Україна, вивчав спів в Київській консерваторії і був головним тенором в оперному театрі в Мінську до 1986 року.

Минулого року, перебуваючи в Токіо на конкурсі співаків, що співають у „Мадам Баттерфляй", здобув перше місце і, одержавши 6,000 дол. нагороди звернувся до японських властей з проханням допомогти йому дістати право на переїзд до ЗСА.

Після декількох місяців чекання, в яких В. Полосов мав нагоду виступити в славному оперному театрі Ля-Скаля, в липні 1986 року співав приїхав до ЗСА завдяки стараниям відомого імпресаріо Роберта Ломбарда. Під його опікою співак дістав допомогу оперних кіл в ЗСА і вже в серпні вперше виступив на американському терені в Мистецькому центрі у Менсвілді, Масс. Відтак він співав із Піттсбурзькою оркестрою в концертовій формі „Тоски", а далі в Чикаґо у „Богемі" і з вашінґтонською оперою у опері „Царська наречена" Римського-Корсакова, після чого „Ню Йорк Таймс" написав прихильну оцінку.

Дебют в Метрополітальній опері в Ню Йорку з Ренатою Скотто, яка співала головну партію та була мистецьким керівником постановки, критик „Ню Йорк Таймсу" Джан Роквелл, прийняв Полосова також прихильно, хоча уважає, що він потребує ще вишколу, помимо доброго голосу. Критик однак підкреслює, що В. Полосов, при теперішньому браку тенорів, буде напевно мати багато пропозицій із найкращих оперних театрів вільного світу.

Як подає американська преса, Полосов вже має плян нових виступів весною 1987 року у Каліфорнії, Конектикаті, Текеасі і в Ню Йорку.

Співак залишив в СССР дружину та сина, яких надіється спровадити на Захід.

Автор і УНС — „Свобода" поділяють успіх за нагороду „Калиновому Мостові"

Джерзі Сити, Н. Дж. — Другу нагороду 7-го Літературного Конкурсу Українського Літературного Фонду ім. І. Франка в Чикаґо отримав 1-го листопада 1986 року Володимир Барагура за збірку спогадів-розповідок з дитячих років у Немирові й з гімназійних часів в Яворові в 1914-1928 роках п. з. „Калиновий Міст" з ілюстраціями Зеновія Онишкевича.

В. Барагура

Ця нагорода є одночасно успіхом УНС - „Свободи", які були видавцем збірки в 1982 році.

Це вже друга за чергою нагорода яку В. Барагура отримав на Літературному Конкурсі Фонду ім. І. Франка, а саме за збірку оповідань для дітей і молоді „Меч і Книга" з ілюстраціями Петра Андрусева. Цю збірку відзначено першою нагородою на 6-му Конкурсі в 1982 році.

В. Барагура є довголітнім редактором видаваного УНС — „Свободою" журналу для дітей „Веселка" (від його постання в 1954 році), постійним співробітником „Свободи", автором дописів, статтей, есеїв, оглядів, рецензій та від 1949 року членом 361-го Відділу УНС „Дністер" у Ню Йорку, в якому довгі роки був рекордовим секретарем.

Багато своїх життєвих успіхів в Америці автор задячує обставині, що негайно після прибуття до ЗСА став членом УНС, нав'язав контакт із старою еміґрацією та включився в працю цієї найбільшої громадсько-забезпеченевої установи, яка стільки заслуг поклала для започаткування, розбудови й росту національно-громадського життя в усіх його різновидних проявах, в тому й у видавничій ділянці.

„Калиновий Міст" можна придбати в книгарні „Свободи" за 12 амер. долярів плюс 1 доляр поштової оплати.

Відзначили українського педагога

Мейплвуд, Н. Дж. — В місцевій газеті „Нюз Рекорд" з 8-го січня 1987 року є вістка про нагороджених учителів, яких недавно відмічено в середній школі Монтклер Кимберлі Академі.

Ю. Граб

Між 40-ма нагородженими учителями, відзначено українця Юрія Граба з Вест Орандж, Н. Дж. Ю. Граб є директором відділу фізкультури в цій школі вже 12 років.

Ю. Граб, член КЛК, є відомим українським тенісистом, а теж членом оркестри „Темпо", в якій він є головним вокалістом і бубністом. Він і його дружина Мирося є батьками двох дітей, Лесі і Юрія, мол. Всі є членами УНСоюзу.

СССР запрошує „капіталістів"

Джерзі Сити, Н. Дж. — В останньому виданні „Ю-Ес Нюз енд Ворлд Ріпорт" з 19-го січня 1987 року поміщено цікаві інформації про намагання Міхаїла Ґорбачова притягнути до СССР західніх капіталістів. Як інформують з Москви, тепер чужинецькі підприємства можуть інвестувати до 49 відсотків у совєтських підприємствах і при тому мати полегші в податках та бути незалежними від господарського плянування у совєтській системі.

Досі вже три американські підприємства виявили зацікавлення такими можливостями, а інші напевно зроблять це саме — подає американський тижневик. Цими трьома фірмами є Монсанто, Оксідентал петролеум і Ес-Ес-Ем-Сі.

Але всі зацікавлені не є певні чи ці нові пропозиції М. Ґорбачова будуть можливі до переведення. Досі не відомо скільки грошей зможуть ці підприємства видобути з СССР, де завжди з грішми є крухо. Не розв'язана також зовсім справа приймання і звільнення робітників і чи американські фірми зможуть конкурувати з державними підприємствами в СССР. Представники трьох американських фірм, що перші виявили зацікавлення можливістю працювати на терені СССР, стверджують, що умовини цієї евентуальної праці уряд постійно змінює.

Хоча пропозиція інвестування американських підприємств є зовсім новою, з уваги на різниці в політичних справах, на терені СССР працюють вже довго інші чужинецькі підприємства зокрема скандинавські, німецькі та японські.

ДЖ. КЕМП ЗАКЛИКАЄ НЕ ПІДДАВАТИСЯ МОСКВІ

Вашінґтон. — Газета „Вашінґтон Таймс" повідомила про лист конґресмена-республіканця Джека Кемпа президентові Роналдові Реґенові, в якому він остерігає проти „маневрів Державного департаменту заради укладення неоправданих угод" зі Совєтським Союзом і комуністами в Центральній Америці, Південній Африці і Афганістані.

„Я боровся в Конґресі, щоб підтримати ваші ініціятиви, а тепер я дуже стурбований загрозами для цих ініціятив зі сторони нашого власного Уряду і Конґресу, які загрожують цілям, до яких ми прямуємо", — писав Дж. Кемп в листі Президентові.

Кемп пише, що „неоізоляціоністи" в Конґресі і „детантисти" в Державному департаменті намагаються добитися відмови від реґенівського „реалізму у відносинах між З'єднаними Стейтами, з однієї сторони, і Совєтським Союзом та його сателітами, з другої".

Конґресмен, який найближчим часом висуне свою кандидатуру на пост президента у виборах 1988 року, перераховує по пунктах все, що його хвилює:

* Намагання багатьох чинників Державного департаменту „укласти нерозсудливі угоди про роззброєння" з Совєтським Союзом;
* Бажання спеціяльного амбасадора Филипа Габіба і асистента державного секретаря Елліота Ейбрамса укласти угоду про мир в Центральній Америці без одержання ґарантій про кінець комуністичного диктаторського правління в Нікараґуа;
* Намір державного секретаря Джорджа Шулца зустрітися з лідером радикального Африканського національного конґресу Олівером Тамбо. Така зустріч „дасть зрозуміти, що ЗСА припинять співробітництво з силами, які настоюють на мирних і демократичних реформах у Південній Африці";
* Намагання Державного департаменту запропонувати такі умови мирного вирішення афганської проблеми, які передбачають припинення допомоги борцям за свободу до виведення совєтських окупаційних військ.

Кемп переконує Реґена, щоб він настояв на відкликанні Шулцом зустрічі з Тамбо і переконав державного секретаря налагодити більш широкі контакти з поміркованими силами Південно-Африканської Республіки, такими як неґритянські релігійні і профспілкові лідери.

М. Каддафі обвинувачує Францію і ЗСА

Нджамена, Чад. — Власті Республіки Чад влаштували в конференційній залі міністерства закордонних справ незвичайне представлення для чужинецьких дипломатів і репортерів. 130 військовополонених, переважно лівійців, були доставлені в міністерство як наочний доказ аґресії режиму полковника Муаммара Каддафі проти Чаду. Багато полонених ледве трималися на ногах, а через бандажі просочувалася свіжа кров.

Ясношкірі полонені представляли різкий контраст з чадцями, які мають переважно неґроїдні риси. На думку західніх спостерігачів, президент Чаду Хісен Хабре хотів підкреслити, що в його країні відбувається не громадянська війна, а боротьба з чужинецькою аґресією.

Полонені вели себе пасивно і ніяк не реаґували на звернення міністра інформації Чаду Муміна Хаміді, який назвав їх „дорогими братами" і „невинними жертвами амбіцій полковника Каддафі".

Хаміді заявив, що Каддафі перетворив Лівію в поліційну державу, розробляє нафтові багатства країни і прирік населення на напівголодне існування. Міністер підкреслив, що Республіка Чад дотримується Женевської конвенції про військовополонених і всім лівійцям дозволено зв'язатися з їх рідними через Міжнародний червоний хрест.

Полонені без особливого зацікавлення слухали міністра і виявили пожвавлення лише тоді, коли чадські вояки почали гостити їх сиґаретами.

У Тріполі полковник Каддафі виголосив чергову гістеричну промову, звертаючись до священнослужителів з організації Світовий ісламський заклик. Полковник закликав оголосити священну мусулманську війну „джігад" проти уряду Хабре і порівняв З'єднані Стейти Америки, Францію, а також Великобританію з хрестоносцями XI-XII століть. Каддафі обвинуватив Хабре у відході від ісламу і в спілці з „християнсько-юдейськими ворогами арабів".

В КИТАЮ НАЗРІВАЮТЬ ЗМІНИ В КЕРІВНИЦТВІ

Пекін, КНР. — У політичних кругах пошились вістки, що генерального секретаря комуністичної партії Китайської Народної Республіки Гу Йобенга потаємно осунули члени Політбюра на засекреченому засіданні і що в скорому часі в Китаю наступлять основні зміни в керівництві. В кожному разі серед китайських провідних комуністів панує непевність і загадочна атмосфера, бо ще минулого тижня в дипломатичних кругах говорилось про відхід на пенсію некоронованого лідера КНР Денг Шіопінга і прихід на його місце Йобенга.

Не зважаючи на запитання багатьох кореспондентів і представників закордонних агентств в міністерстві закордонних справ у справі поголосок, китайські комуністи досі не опублікували жадного кумунікату у справі Гу й евентуальних змін на „вершинах", хоч в Пекіні вже ніхто майже не скривається з поголосками, що Політбюро відбуває таємне засідання, скликане дуже поспішно. На прямий запит чи Гу Йобенг виконує ще функцію генерального секретаря КПК, речник міністерства закордонних справ для справ зв'язків із закордонними журналістами відповів, що „я, на жаль, не можу ані підтвердити вашого здогаду, ані заперечити". Він також відмовився від відповіді про поспішене і таємне засідання Політбюра.

Вміжчасі інформації про осунення Гу Йобенга і зміни в керівництві поширюються далі. Знавці китайських відносин кажуть, на підставі студій і призбираних інформацій з другої руки, що існує криза в китайській компартії, більша від тієї, яка існувала після смерти Мао Зедонга і приходу до влади Гуа Гуофенга.

Майже не було ще випадку в Китаю, щоб зміст розмов на вершинах був опублікований чи поданий усно до відома зараз після закінчення нарад. Однак в Пекіні вже можна завважити певні познаки якихось змін. Вулицями, вдень і вночі, їздять змоторизовані частини армії і міліції, біля так званої Великої Палати, у якій звичайно відбуваються більші наради, постійно паркують десятки автобусів і приватних автомобілів і це вказує, що засідає також Центральний Комітет компартії і так звана Верховна Рада (парлямент), яка у випадку осунення Гу Йобенга і приходу на його місце теперішнього прем'єр-міністра Жао Зіянга, потвердила б нові номінації.

Політичні спостерігачі здогадуються, що „полетять голови" багатьох високих партійних лідерів правдоподібно за те, що вони не зуміли достосуватись до партійних директив у справі змін в китайській внутрішній, а зокрема економічній політиці і зле зрозуміли напрямні Д. Шіаопінга у справі поліпшення економіки та розбудови модерної індустрії. Не треба виключати, що демонстрації і вимоги китайського народу приверинути в Китаю демократичну систему та рух серед молоді у напрямі змін, був також причиною засекречених нарад.

В АМЕРИЦІ

ОФІЦІЙНИЙ РЕЧНИК Державного департаменту заявив, що атака китайських речників на інтелектуалів, зокрема літераторів, студентів і професорів університету, яка нагадує часи так званої „культурної революції", може дуже пошкодити Китайській Народній Республіці у її заходах змодернізувати китайську економіку, зокрема індустрію і сільське господарство. Мерл Ґолдман заявив, що у вільних демократичних країнах нагадування про „культурну революцію" викликає не тільки нехіть до дальшої співпраці з КНР, але спротив і осуд.

ПОКЛИКУЮЧИСЬ НА поінформовані джерела Республіканської партії, засоби масової інформації ЗСА подали, що начальник Білого Дому Патрик Бюкенен можливо цими днями оголосить про свій намір боротися за пост президента у виборах 1988 року. Активістка Республіканської партії Анджела Джексон, сестра П. Бюкенена має намір відбути нараду з провідними американськими консерватистами, які повинні вирішити справу про доцільність висунення кандидатури її брата. А. Джексон, яка була скарбником двох президентських кампаній Роналда Реґена, має намір зустрітися з керівником консервативного кокусу Говардом Філіппом і найближчими дорадниками сенатора-республіканця Джессі Гелмса, Картером Реном і Томасом Еллісом.

ПРОТЯГОМ НАЙБЛИЖЧИХ тижнів президент Роналд Реґен прийме рішення про те, на продукції якої з конкуруючих систем протиракетної оборони повинні зупинитися З'єднані Стейти в останні два роки теперішньої Адміністрації. Ця система може бути розгорнута незабаром після відходу Р. Реґена з Білого Дому. В останні дні секретар Департаменту оборони ЗСА Каспар Вайнберґер неоднораз зово закликав до якнайшвидшого впровадження першої фази стратегічної оборонної ініціятиви, яка повністю буде створена лише на початку наступного століття.

БАТЬКО СЕРЖАНТА морської піхоти Клейтона Ловнтрі, заарештованого в підозрі у шпигунстві на користь Совєтського Союзу, впевнений, що його син не винний і що вся справа роздута заради сенсації. Газета „Вашінґтон Пост" підтвердила своє повідомлення про те, що сержанта який служив в охороні амбасади ЗСА в Москві, спокусила і завербувала совєтська громадянка, яка працювала в амбасаді і була аґенткою КҐБ. За даними газети, К. Ловнтрі сам зголосився до свого начальства у Відні, куди його перевели в березні минулого року з Москви і про все розповів. У Відні з ним знову зв'язалися совєтські розвідники і настоювали, щоб він виконував там ще більш серйозні шпигунські завдання.

ДЕЯКІ РЕСПУБЛІКАНЦІ, члени обидвох палат Конґресу, які особливо цікавляться слідством „іранського скандалу", тобто продажу Адміністрацією президента Роналда Реґена зброї, амуніції і запасних частин для режиму аятолли Хомейні, думають, що Президент повинен взяти на себе усю відповідальність за цю справу і просити вибачення в американського народу за цю помилку його Уряду. Один з таких законодавців конґресмен Генрі Гайд з Іллиной заявив у розмові з кореспондентами, що він таку розв'язку запропонував під час розмови з Дейвідом М. Ебшайром, новим дорадником Президента. Гайд стоїть на становищі, що Р. Реґен може навіть використати свою промову про Стан унії, яку він виголосить 27-го січня ц.р., щоб перепросити Конґрес і нарід за помилки Адміністрації. Інший законодавець сенатор Орін Г. Геч з Юти заявив, що він запропонував таку саму розв'язку. До цих пропозицій члени Адміністрації не зайняли ще жадного становища.

У СВІТІ

БРИТАНСЬКА ГАЗЕТА „Сандей Таймс" інформує, що будову нового будинку американської амбасади в Москві відложено на неозначений час після того, як спеціялісти американської розвідки відкрили підслухову апаратуру, змонтовану майже на кожному розі сталевої конструкції, а навіть в цементових колонах. Спеціялісти ЗСА звевнули увагу, що совєтські „будівничі" спаюють усі металеві бальки, чого не практикується при будовах на Заході. Але, на їхню думку, це зроблено для того, щоб сталева конструкція будинку була цілістю і давала кращі можливості підслухувати у цілому будинку. Якщо побоювання СІ-Ай-Ей будуть оправдані прийдеться розбирати недокінчений будинок і починати будову наново, тепер вже під наглядом американських інженерів.

У РАНҐУНІ БУРМА, суд засудив 63-річну жінку на смерть через повішення за те, що у неї поліція знайшла 7.7 фунтів героїни, призначеної, очевидно, для перепродажу. Дав Кай була заарештована в червні 1985 року і відтоді перебувала в тюрмі. Назначений урядом адвокат, оборонець засудженої, заявив кореспондентам, що він внесе апеляцію проти вироку до верховного суду Бурми. Спостерігачі однак, кажуть, що верховний суд напевно відмовитися розглядати апеляцію, бо досі не було ще випадку в Бурмі, щоб когось покарали за торгівлю наркотиками нижчою від смертної карою.

ПРЕМ'ЄР-МІНІСТЕР Греції Андреас Папандреу заявив кореспондентам, що він дав свою згоду на поставлення, а зглядно відновлення статуї Геррі С. Трумана, президента З'єднаних Стейтів Америки, на одній з площ міста Атени. Статуя раніше була знищена динамітом скрайньо-лівими елементами, як протест проти американських воєнних баз на грецькій території, хоч, як відомо, Уряд ЗСА платить великі гроші за користування трьома базами. Ця символічна, але престижева справа, була до певної міри причиною загострених відносин між ЗСА і Грецією

З мандрівок по українському „давнтавні"

Фіялка, що розцвіла зимою

Ню Йорк (О.К.). — Здається, що невеличкий відтинок 9-ої вулиці між 2-ою і 1-ою авеню знаємо вже справді „на пам'ять", бо не можна перерахувати скільки разів впродовж десятків років довелося на цьому відтинку кружляти, шукаючи за місцем до паркування, разом з іншими українськими водіями-бувальцями нашого „давнтавну".

Власниці „Фіялки" Ірина Рожанковська-Коваль і Люба Фірчук.

І ось одного холодного зимового дня щасливо вдалося запаркувати авто саме біля вистави, що сильно своєю ясністю та елеґантністю відрізнялася від інших, нецікавих, заповнених різним крамом на цьому відтинку. Кидаю оком і бачу великий напис „Фіялка". Це вже розуміється до краю зацікавлює і я вже в середині маленької, привітливої та зі смаком влаштованої крамниці, де нас вітає одна із власниць Люба Фірчук.

У розмові з нею довідуюся як це сталося, що тут розцвіла нова українська крамниця, та тим збільшила українську присутність у цій дільниці, яка тепер сильно розростається та прибирає на популярності.

Будівлю, в якій примістилася нова крамниця моди — „бутік" — купили недавно українські підприємці та відразу подали до загального відома, що є два приміщення на крамниці, які вони хотіли б віддати в українські руки. Одною із домовласниць є Олімпія Роговська, відома активістка СУА, і так вістка про можливість відкрити крамницю продісталася до 113-го Відділу СУА, в якому зібралися молоді українські професіоналістки включно з Л. Фірчук. Вона хоча займала професійний пост у метрополітальному бюрі транспортації, покинула його, щоб вкінці здійснити давно вже плекану мрію власного підприємства та гасла „жінки-жінкам". Коли до задуму приступила як спільничка Ірина Рожанковська-Коваль, вони негайно взялися за діло.

І ось так розцвіла чепурна „Фіялка" на холодній, брудній 9-ій вулиці, при 324

(Закінчення на стор. 4-ій)

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda USPS (50-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Tel.: (201) 451-2200

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members 1 year — $15.00. Change of address — $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси — $1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Стараються приховати правду

— Совєтські засоби масової інформації майже не інформували своїх громадян про події в столиці Казахстану Алма Аті і кількаденні заворушення молоді проти режиму після того, як Політбюро і напевно персонально генеральний секретар ЦК КПСС Міхаїл Ґорбачов, вирішили зняти з посту першого секретаря комуністичної партії Казахстану Дінмохаммеда Ахмедовіча Кунаєва і на його місце призначити росіянина Ґеннадія В. Кольбіна.

Закордонні кореспонденти, акредитовані в Москві, і деякі пресові аґенства інформували, що заворушення тривали принаймні три дні — 17-го, 18-го і 19-го грудня минулого року — ініційовані, мовляв, „націоналістичними елементами" і їх вдалося зліквідувати тільки тоді, як до Алма Ати були послані підкріплені відділи міліції і війська, яке, як інформував кореспондент лондонського „Таймсу", до міста не входило, а тільки зайняло стратегічно важливі позиції в околиці, щоб на випадок справжнього повстання проти комуністичного режиму вчинити криваву купіль для казахів, як це вони зробили з мадярами в 1956, а потім повторити з чехословаками в 1968 році.

Потім, як інформувало аґенство Юнайтед Пресс Інтернешенел, газета „Комсомольская Правда" обвинуватила багатьох партійних і адміністративних осіб в Казахстані в „організації заколотів". Їх негайно звільнити з посад і напевно поставлять пізніше під суд і вишлють в ҐУУлаґи за те, що вірно служити режимові, але мали крихітку власної національної гордости і сміли виступити в обороні Кунаєва, який 25 літ служив московським окупантам на високому пості першого секретаря. Згадана газета цитує навіть слова студента І. Гайрова, який нібито мав заявити, що „казахстанську молодь переконували, що вона повинна стати в обороні Кунаєва і вийти на площі міста з націоналістичними лозунгами". „Комсомольская Правда" називає таких осіб „демагогами", які змішали національну гордість казахів зі зняттям з посту одноєї особи, яка, до речі, мусіла б вже давно літи на пенсію з огляду на вік". Газета підкреслює, що „націоналістичні настрої серед молоді підогрівались вже віддавна. Коли міліція закликала молодь розійтись, вони не то, що не виконали наказу, але із залізними палицями, камінням, пляшками, кидались на міліцію і дружинників".

Значить, були зудари молоді з міліцією. „Комсомольская Правда" не подає однак інформацій чи були жертви в людях і чи багато було поранених.

Дивно, що про ці події, незвичні в комуно-московській імперії, не писали центральні газети, зокрема „Правда" й „Ізвєстія" по новоустановленій Ґорбачовській лінії „Ґласности". Натомість дезінформативна, насичена пропаґандою стаття появилася не дивно, в „Літературной Ґазетє" з І-го січня 1987 року, надрукована під наголовком „Що трапилося в Алма Аті?" Статтю написав Ануар Алімжанов, я ий каже, що „в Казахстані наступив спокій. У вузах і технікумах, як передтим, ідуть зайняття. Комуністи виступають на мітинґах з доповідями й інформаціями, а вулицями патролюють міліціонери і дружинники — казахи, рускі і українці. Але сказати, що все повернулось до нормального ще зарано. Була зроблена спроба розпалити пожар в нашому спільному домі, — пише казахський літератор А. Алімжанов, — але ми не допустимо до того. Запорукою цьому є наше братання, наша єдність, що створилась після великої Жовтневої революції", — закінчує свою статтю Алімжанов.

Очевидно автор статті і взагалі совєтські речники намагаються приховати правду і зіпхати бунт молоді в Казахстані на бічні рейки, тобто неполадки в економіці.

Ярослав Курдидик

СТАРЕ РОЗЗБРОЄННЯ З НОВИМИ РАКЕТАМИ

Після звільнення Сахарова з Ґорького, а згодом уже після декількох переведених з ним інтерв'ю, а зокрема на вельми популярній програмі „Дейвида Брінклі" на мережі Ей-Бі-Сі, уміжчасі, перейшли фазу своєрідної революції неймовірности". Пресові і радіотелевізійні коментатори розпочали одні з одними, неначебто сенсаційні перегони у тому, щоб заблестіти своїми здогадами і псевдоаналізами, і насправді поділилися на два протилежні табори — оптимістів і песимістів...

При чому оптимісти передбачають справжню „зовсім нову відлигу", що, за їхньою оцінкою, означатиме майже основні зміни у внутрішній і зовнішній політиці Совєтського Союзу. Але зате песимісти або може влучніше реалісти наголошують, звільнення Сахарова і впроваджування дуже обмеженої „гласности", у цій дотеперішній „імперії всякого зла" ще такій далекій від будь-яких вагоміших змін, як віддаль землі і космосу.

А сам Сахаров, як і слушно заявляють західньоевропейські коментатори, виконав „свою должность в отношенію к своєй руской родінє..." Або іншими словами, дав себе запрягти до воза розпутаної совєтської пропаганди за непорушний мир із дуже зручним маневруванням Ґорбачова, щоб сторпедувати за всяку ціну ідею президента Реґена у побудові його „Зоряної війни", яка у своїй наполегливості, аж ніяк не виявляє ніякого послаблення.

І немає де правди діти, що Сахаров зі своїм великим розголосом авторитетного знавця нуклеарної проблеми, заявою, що, мовляв, американська стратеґічна оборонна ініціятива не зможе бути ніколи настільки задовільною та ефективною, щоб нею можна було зупинити будь-якого, так же само сильного опонента. А зокрема такого, який, маючи високо заавансовану технологію (слід розуміти СССР), буде в спроможності перемогти всі дотеперішні технічні осяги іншої сторони, не потребуючи навіть користуватися такими велетенськими, витратами, вкладами і ресурсами, як творець СДІ (Стратегічної оборонної ініціятиви).

При чому деякі коментатори зазначають дуже переконливо, що воно і було головною причиною, чому Ґорбачов звільнив Сахарова.

Коли, однак критично розглянути справу роззброєння, яке своїми пустословними дебатами ввійшло вже в друге десятиріччя або жорстоку і нищівну окупацію Афганістану, то ледве чи можна буде повірити, що все воно зміниться вокамить за помахом чародійної палички, якою Сахаров намагається заворожити сучасний різко поділений політичний світ.

А тепер спустімося на мент із цих „політично сенсаційних висот" і перевірмо і проаналізуймо, що нам говорять останні повідомлення із царини роззброєння, яке в основному і рішатиме — „бути, або не бути" у світі мировові? Ось для прикладу, звернім увагу на т. зв. „SIOPESI" Signal Integrated Operational Plan, Extremely Sensitive, що про нього знають тільки Президент і кількох спеціялістів високої ранґи — експертів в національній обороні. У свому найбільш засекреченому пляні є подано, що слід вчинити, перевірювати і запобігти, у такому випадку, коли б совєтським ракетам вдалося „нуклеарно обезголовити" Головне стратегічне командування ЗСА і, таким чином спаралізувати всю систему, якою Президент повинен би зарядити негайну відплатну атаку?...

Є ще теж окремий панель, що його склав Пентаґон із чільних експертів, яких очолює відомий науковець Дін Джон Дойч, а йому в допомозі асистує т. зв. Дорадча комісія Сновкрофта і на основі найвірогідніших розвідчих джерел вони стверджують, що СССР начебто випередив уже набагато у переведенні дослідів форму оборони у міжпростірному базуванні, зовсім зближеної до цієї системи, що її розробляють ЗСА у „зоряній війні". Про це теж доволі обширно повідомляє журнал „Джейн'с". А відомий мілітарний теоретик Бернард Блейк так і пише: „Що кожний, хто думає, що в протиракетній обороні ЗСА є першунами, повинен обов'язково передумати і перевірити, скільки є в тому, правдивої-правди.

Блейк теж наголошує, що достовірні джерела ЗСА особливо підкреслюють, що Москва переводить дуже екстенсивну „лейзерну програму", в якій заанґажовано 10,000 науковців, знавців заавансованих збройних проєктів і спеців технологів. У СССР дуже приспішено переводять досліди з гігантним ракето-викиднем, щоб уже в цьому році, запустити у простори свій перший космічний корабель, подібний до „Челленджера".

А тепер перекиньмося за чергою на американський бік, що в ньому аж ніяк не проявляються познаки „справжнього роззброєння". Бо ось із Пентаґону повідомляють, що після восьми років інтенсивних дослідів, нарешті вдосконалено настільки ракету „МХ", що перших десять із них вже навіть вмощено у просторах стейту Вайомінґ. Ці ракети — велетні, кожна із 10-ти нуклеарними зарядами, президент Реґен називає жартома, що це мовляв, „ракети для вдержання миру"...

Ще у 1983 році теперішня Адміністрація Реґена апробувала продукцію 1,000 ок-

(Закінчення на стор. 3)

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про брак послідовности

У своїй останній статті п.з. „Що нам потрібно у 1987 році?" Мирон Куропась порушив цілий ряд дуже дражливих проблем нашого сьогоднішнього життя в українській спільноті.

Хоч ми не скрізь погоджуємося із ним, зокрема з тим що торкається української мови, то все ж находимо у статті знову заторкнене, так вічно актуальне питання, „Де є наша молодь" та яке відношення до неї т. зв. старшого покоління. М. Куропась дає на це ясно відповідь — що їх щораз більше немає з нами.

Залишімо, однак, на боці дальші роздумування на цю тему автора статті, що її кожний може перечитати, а зупинімося на одному аспекті відношення нашої громади до участі молоді в її житті. Обсервуючи поодинокі випадки, як це розвивається, мусимо ствердити, що у нас старших видимий брак послідовности у тому відношенні.

Ми ж бо при кожній нагоді ставимо питання: „А де наша молодь", а рівночасно не умісмо підтримати її там, де ця молодь себе виявляє або старається себе включити в життя української громади.

Ось перед кількома днями появився на сторінках „Свободи" допис Віри Ке з Торонто під промовистим заголовком „Імпреза у майже порожній залі". Авторка описує вечір молодих талантів, зорганізований ОПЛДМ, який відбувся при майже порожній залі. У ньому брали участь українські студенти, — як про це пише Віра Ке, — „з одним і більше університетськими титулами, на які ніхто не звертає уваги, і тих студентів далі називають по імені, кличуть "ти" та часто заставляють роздавати летючки або продавати програмки, ніби вони ще малі діти". Ось тут вам дуже наглядний брак послідовности. Питаємося при кожній нагоді „де наші діти", але рівночасно легковажимо їхні зусилля та ще і називаємо 30-літніх „смаркачами".

Подібний приклад ми зареєстрували в нашому нюйоркському осередку.

Коли в різдвяному сезоні молодь і діти влаштували традиційну свою імпрезу, в цьому самому будинку поверх нижче сиділи на сходинах старші громадяни і ніхто з них не потрудився нагору, щоб послухати, приглянутися та може сказати молодим ініціяторам якесь тепле, приязне слово.

Також знаємо, що на вечорі в пошану Івана Франка, де програма майже в цілості була виконана молодими силами — заля світила пусткою.

Безперечно, як у кожному прояві громадського життя, не можна цієї теми узагальнювати, бо таки можна також мати застереження до малої кількости молодих людей, які включаються в це громадське життя.

Однак, дивне явище, ці нечисленні одиниці, що рішили іти на працю до української установи, часто зустрічають від старших не помічну руку а критику, нарікання, а то й звільнення із праці мовляв „не здав іспиту". Важко також нам — старшому поколінню, яке привикло до давніх стандартів громадської праці, зрозуміти, що у теперішньому світі молода людина потребує достатнього заробітку і не може жити лише з патріотизму.

У висліді, постійно маємо приклади, що молоді люди покидають добровільно або таки їх до цього змушують, працю серед своїх і відходять зправила розчаровані і з тихим жалем до українського середовища.

То чи не треба нам застановитися над нашою послідовністю, а радше її браком, і над тим, яка розбіжність у нас часом між словом і ділом?

О—КА

Володимир Барагура

АЛЕГОРИЧНА КАЗКА-БИЛИЦЯ ПРО ЛЮДИНУ — ПАРАЗИТА

(Найважливіші завдання української історіографії)

З років раннього дитинства в моїй пам'яті затрималася казка про людину-галапаса. Хоч цілість казки розплилася в мороку років минулого, то уламки її живо збереглися в моїй уяві, зокрема її початок, провідна думка, сенс, а головно я зрозумів її алегоричність.

Ось вона: Ішов густим лісом-бором надійний, життєрадісний, здоровий юнак, весело підсвистував і наспівував. І ось раптом із розлогого дуба скочив йому на спину дебелий бородатий чолов'яга, цупко охопив його попід пахви голінками й наче приріс до нього. І що не робив юнак, як не пручався, ніяк не міг позбутися інтруза. Мусів увесь час носити його, хоч піт заливав йому чоло, хоч голод і спрага мучили його немилосердно, хоч ноги терпли від непосильного тягару влізливця, хоч утома вибивала його з сил. А людина-галапас поїдав усе, а юнакові залишав лише охлапи й відпадки харчів, щоб той мав силу його двигати й виконувати різні послуги.

Не пам'ятаю, як ця казка закінчилася, чи і як юнак врешті позбувся паразита. Але ця трагедія юнака вбилася тривко й глибоко в мою тямку й настирливо поверталася в моїй уяві. Щойно в дорослому віці я подивився на неї іншими очима, зрозумів її глибоку суть, розкрилася мені її алегоричність. Вона стала для мене життьовою правдою, страшною дійсністю, жахливою істиною.

У постаті юнака я побачив мою батьківщину, мій нарід, а в особі нахабного причепи — Росію. Цей паразит живиться соками нашого народу від зарання нашого буття, вийшовши куди пізніше на історичну арену. Він впився п'явкою в наш національний організм і висисає з нього життьові соки, висмоктує творчі сили, виснажує його фізично, хоче докорінно знищити його духово. Щоб не бути історичним безбатченком, він привласнив собі нашу ранню історію, жирує на нашій культурі і духових надбаннях, експлуатує наші природні багатства, родовища, копалини, збирає урожай нашого чорнозему, залишаючи нам пусті колоски на голій стерні, а в відплату затруює його нуклеарною енергією. Нам дістаються охлапи з його столу, щоб ми могли животіти й служити погноєм його ростові.

З тією метою він випрацював історіографічну схему спільної історії трьох народів — російського, українського й білоруського, що буцім то вийшли зі спільної „колиски" Київської Руси, але залишив за собою виключну ролю в творенні політично-державницької концепції, економічної та національно - культурної структури на терені Сходу Европи.

Найвища пора визволитися від цієї паразитської концепції, чи властиво дійсности. Сподіватися збройного визволення сьогодні немислимо. Треба братися за іншу зброю — духово-моральні, а передусім інтелектуальні, наукові засоби. Перший крок визволитися від цієї галапасницької політики є відмежуватися від спільної історіографічної схеми штучно створеної російськими істориками, що її безкритично прийняла т. зв. західня історіографія в Европі й Америці. Завданням наших істориків є випрацювати власну струнку історіографічну схему, яка згідно з історичною правдою й фактами йшла б виключно не лише по лінії української національно-державницької рації, але й по лінії історичної правди, залишаючи на боці спільну історіографію з російським і білоруським народами, які мають власні, різні від наших історичні шляхи.

Обов'язок взятися за цю відповідальну, але необхідну працю лежить на катедрі історії Українського Гарварду, яка носить ім'я найбільшого нашого історика, історіографа і історіософа проф. Михайла Грушевського. Треба почати від джерел нашої історіографії, не пропускаючи при тому монументальної багатотомної „Історії України-Руси", яка мусить бути в цілості перекладена англійською мовою, бо без неї була б непрохідна прогалина в розвитку нашої історичної думки й дисципліни.

Це гігантське, але необхідне завдання. Факт, що перша спроба перекласти цей твір була неуспішна не повинна відстрашувати. Причиною невдачі був невідповідний підбір перекладачів. Хоч це й були вчені-дослідники, спеціялісти й експерти в ділянці історичних дисциплін, проте бракувало їм перекладницьких обдарувань ї кваліфікацій. Перекладницька праця вимагає не лише знання предмету, але й вроджених здібностей та досконалого знання мови оригіналу й мови, якою перекладається. Перекладач мусить знати не тільки словництво обох мов, але й фразеологію, ідіоми, мовні закони, природу, образність, мелодію, красу мови, словом відчути її духа, її природу й характер. Дослівний переклад „слово в слово", або т.зв. „калька" ніколи не дасть задовільного наслідку. У такій методі перекладу окремі слова будуть пра-

(Закінчення на стор. 4)

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

В ПАМ'ЯТЬ ВЕЛИКОГО МИСТЦЯ

Минуло п'ять років від смерти великого українського мистця, творця історичних картин, Петра Андрусева.

Пам'ять про нього не затирається, як не затирається пам'ять по тих людських постатях, які творили і жили для свого народу. Він, Петро Андрусів, живе дальше у наших серцях. В серцях сьогоднішніх випускників американських університетів, молодих професіоналістів, що їх він перши доторкнув українським мистецтвом, тоді ще коли вони були малими дітьми.

Всі ми, які тішилися безжурним дитинством в 60-их роках, кожного місяця чекали на дитячий журнал „Веселка" і в ньому захоплювалися ілюстраціями. Ми тоді навіть не знали і не оцінювали творця тих ілюстрацій, але ми подивляли чудові, бистрі коні, відвагу лицарів, велич королів, могутність княжих городів. Ілюстрації мистця були для нас багато цікавіші ніж казки, які нам читала мама, хоч завдяки цим ілюстраціям ми більше розуміли казки-оповідання, тільки тоді ми того не знали. Кожного місяця Петро Андрусів допомагав нашим батькам виховувати нас, тоді малих дітей, в українській духовості. Він переносив нас у казковий світ, де для нас жила Україна і яку

(Закінчення на стор. 4)

УПС, Рим

„ТАК ДОВШЕ ТРИВАТИ НЕ МОЖЕ" — УКРАЇНА 1986

III.

А вміжчасі навіть такі „офіційні" письменники, як Павло Загребельний, чи Борис Олійник, під супроводом менш знаних колеґ, голосно критикують, як „справжня гострота безщадно викорінюється" з творів цензурою, та скаржаться на інші „лиха, що спіткали нашу літературу".

„Нас переслідують більше"

Однак одного з таких трагічних „лих" не відважуються заторкнути навіть в „епоху гласності". Колеґи Гончара, Загребельного та Олійника, як Микола Руденко, Юрій Бадзьо чи Микола Горбаль, за подібні думки далі караються на засланні та по таборах.

Поза „перебудовою", „змінами" та „гласністю" залишається широка домена совєтського життя. Це — практика прав людини, свобода вислову інакодумання. Це також проблема Церкви: в Україні проблема нереєстрованих протестантів та питання Української Католицької Церкви.

Політичних в'язнів у СССР офіційно не було і перед Горбачовим — про них совєтська преса не згадувала, хіба що у зв'язку з фантастичними оповіданнями про спроби американської розвідки „підкопувати" Совєтський Союз.

Вміжчасі ця позиція трохи змінилася. Сьогодні в СССР немає людей, переслідуваних за свої переконання, як невтомно повторюють газети, а є тільки „злочинці", що не дотримувалися совєтського закону. „У нас поза законом проповідь війни, розповсюдження расової і національної ненависті. У нас заборонений культ насильства" — гордо вираховує радіо Київ з нагоди однієї з усе численніших передач про права людини. Вистачає, отже, „підігнути" дисидентів під відповідний закон — і СССР очистився від поганої марки антигуманности.

Щоправда, число офіційно відомих політичних в'язнів цього року вперше зменшилося. Список в'язнів сумління в СССР, що його щорічно видає Кронід Любарський у Мюнхені, на рік 1986 був тонший, ніж у 1985. Сьогодні в СССР менше політичних та релігійних арештів а, навіть, декого випустили передчасно на волю або принайменше на заслання.

Табір для жіночих політв'язнів, Барашево в Мордовії, як виходить, мабуть, розв'язано. Деякі жінки, як Раїса Руденко, вийшли, згідно зі своїм строком, на заслання. Інші, як київська поетеса Ірина Ратушинська, передчасно вишли на волю.

Шість років перед кінцем таборового строку вийшов на заслання Володимир Андрушко. Однак, на такі надійні ознаки паде тінь продовженого страждання „рецидивістів". Пермський табір-ізолятор Кучіно 36- і дальше існує, і в ньому далі караються „живцем поховані", як пишуть їх рідні, українські правозахисники: юристи Левко Лук'яненко й Іван Кандиба, поет Микола Горбаль, мистець Петро Рубан, Михайло Горинь та їх литовські й естонські колеги.

Розбиття дисидентського руху в Україні виявилося тривалим. Приклад покараних правозахисників такий відстрашливий, що знаходиться мало охочих, які бажали б наслідувати їх долю. Хто повернувся інвалідом після довгих років табору та заслання, доживає сьогодні тихцем останні роки. Декому вдалося відтворити собі скромну ситуацію — під умовою абсолютної ізоляції від „політики". Дехто ще відбуває останні роки заслання.

А кого й це не відстрашує, той животіє в таборах та „психушках", під загрозою довічного арешту. Останніми роками підтвердилися припущення, що КҐБ повернулося до метод сталінської ери і ставить „непоправних" інакодумців перед вибір: досмертне ув'язнення або заява покаяння.

Але навіть той, хто таких заяв не підписує, може себе знайти в рядах тих, що „покаялися". Так не тільки газета „Радянська Україна" приписала позаминулого літа покаяння Йосипові Тереллі, а таку дезінформацію поширюють далі серед зацікавлених долею українського католика на Заході.

Українські католики, одначе не зважаючи на ув'язнення своїх речників Иосипа Терелі й Василя Кобрина, не замовкли. Про це свідчить Заява, що її вислав Центральний комітет українських католиків 8-го лютого м.р., з нагоди 27-го з'їзду партії, до ЦК КПСС. У Заяві Центральний комітет домагається допущення Української Католицької Церкви, припинення переслідування українців та українських католиків зокрема.

Заява звучить самопевно. Її енергійний тон свідчить про свідомість людей, що пишуть від імени кількамільйонової громади.

Ця громада в УССР офіційно не існує. Зате совєтські газети все частіше поміщують довгі статті та репортажі про „свободу совісті" в СССР, про „право релігійних організацій". Такі запевнення, — відповідь на закиди західніх критиків про переслідування віруючих в СССР, якою стараються поправити свій непривітний image атеїстичних людожерів. Але ця „свобода релігії" все обширніше прославляється також перед совєтською публікою, наприклад, у фіктивних інтерв'ю. „У нашій країні віруючі і невіруючі мають однакові права", повторює радіо Київ. Інші ж інтерв'ю оповідають як „держава допомагає будувати молитовний дім" і як гарно співають монахині в закарпатських монастирях.

Дійсно, нове законодавство „про культи" полегшить деякі існуючі обмеження для церковних громад. Дітей і молодь буде знову допущено до відправ і юридична ситуація громад злібералізується.

Однак ці реформи стосуються тільки реєстрованих Церков. Конкретно це висловив український католик з Тернополя „Православним стає легше, зате нас, українських католиків, переслідують ще більше".

Це переслідування, щоправда, сьогодні не обов'язково означає арешт, суд і табір. Зате щоденна контроля тайних священиків стала більш наполегливою. „Останніми роками я міг об'їжджати свої села", оповідає один із таких тайних священиків на Львівщині. „Люди відкривали замкнені церкви і ми відправляли богослуження. Сьогодні такі відправи можливі тільки по приватних домах, у довірених людей".

Священикам, розкритим при таких відправах, міліція

(Закінчення на стор. 4)

ЗА ДАНИМИ АМЕРИКАНСЬКОГО товариства боротьби з раковими недугами, за останні 10 років спостерігається збільшення кількости жінок, що курять. Нині до таких нележить 28 відсотків американок віком понад 20 років. „Ми стурбовані тим, що на перше місце серед причин смерті жінок вийшов рак легенів. Це безпосередньо пов'язано з курінням", — сказав представник товариства Ірвін Раймар.

ПІД ЧАС НЕДАВНІХ маневрів у Південній Каролайні у 82-ій повітряно-десантній дивізії пропали два ручні кулемети, які були на двох танках, але в середу, 14-го січня їх знайдено. Майор Майк Нейсон в минулу п'ятницю дав наказ не залишати казарму 86 військовослужбовцям дивізії, а в понеділок до них приєдналися ще 400-500 Слідство виявило, що головними запідозреними у крадежі кулеметів є три вояки.

35-літній ювілей „Візантійського хору"

Минулого року „Візантійський хор" з Утрехту в Голляндії під керівництвом д-ра Мирослава Антоновича закінчив 35 років свого існування і своєї мистецької діяльности. Це прямо феноменальна дата цього унікального у нашій історії феноменального хору. Основоположник, керівник і взагалі серце і душа ансамблю, єдиний українець в цьому хорі, д-р Мирослав Антонович, визначний музиколог, диригент, автор численних наукових праць в різних мовах світу у царині музичної історії вже 35 повних років пропагує у вільному світі українську церковну і світську пісню з колосальним і заслуженим успіхом. Можна сміло сказати, що ніякий український хор не зробив більше у пропагуванні, спеціяльно перед чужинецьким світом нашого чудового церковного обряду і його музики, як цей власне „Візантійський хор", який популярно називають „Голляндськими козаками", за їхню таку довгу і корисну працю у ділянці української хорової культури.

Для відзначення цього 35-літнього ювілею запляновано два концерти. Перший концерт відбудеться в суботу, 21-го лютого 1987 року у Бельгії в місцевості недалеко Ґенк у гарній залі „Лімбурґ-Голь". Другий концерт відбудеться у неділю, 22-го лютого, у престижевій залі Утрехту „Мюзік-Центрум". З нагоди цього ювілею появилася нова платівка цього хору.

Для збагачення цих ювілейних відзначень та програми запрошено до участи відомого тенора і бандуриста Володимира Луцева з Лондону, а також український народний танцювальний ансамбль Степана Чупляка з Нотінгтаму. Як відомо, цей ансамбль відбув у листопаді минулого року велике і надзвичайно успішне турне по Канаді і ЗСА.

З цієї нагоди треба побажати д-рові Мирославові Антоновичу і нашим приятелям голляндцям доброго здоров'я, витривалости та великих успіхів у їхній дальшій праці, такій корисній і потрібній для більшої прослави нашої пісні-чарівниці.

Я є певний, що усі українці, крім щирих ґратуляцій складуть цією дорогою щиру подяку усім колишнім і теперішнім хористам за таку працю для української пісні

Д-рові Антоновичові і його творові „Візантійському хорові" тричі „Слава!". Як відомо, цей заслужений хоровий ансамбль візьме активну участь у різних святкуваннях і відзначеннях великого ювілею Тисячоріччя Хрищення Руси-України.

В. М. Л.

РАДА ЖЕРТВ ЗЛОЧИНІВ у стейті Ню Йорк прийшла до висновку, що Бернгард Ґец діяв з метою самозахисту, коли 22-го грудня 1984 року стріляв у нюйоркській підземці в чотирьох підлітків-негрів, які „попросили" в нього 5 долярів. Стейтова рада прийшла до цього висновку в червні минулого року, але лише тепер про [illegible] стало відомо.

Старе...

(Закінчення зі ст. 2)

ремої конструкції нуклеарно артилерійських стрілен, що будуть в арсеналах на терені Америки. У міжчасі їх повністю вдосконалено і ними можна стріляти із 155 мм. гавбиці на віддаль 18 миль яку мають члени і союзники з НАТО. Арсенал потрібних невтронних стрілен, але дещо більшого калібру, можна стріляти з 24 мм. американської гавбиці на віддаль 25 миль. А на підсилення бойової засяжности, побудовано нову легку ракету „ЛЕЙНС" — 70 миль.

Ми навели тільки деякі новішого типу збройні вдосконалювання, які мали б доповнити вже і так, понадмірні запаси в арсеналах, а все це не підтверджує в нічому, що ідеться до приспішеного роззброєння.

Усе вищенаведене підтверджує, якраз навряд, що світ ще довго ходитиме „по замінованому полі". І цього не змінить деяка „відлига Михаїла Ґорбачова", яку у вільному світі приймають за ще один єхидний і тактичний маневр Москви, а не за будь-яку зміну в основах „Ленінсько-Сталінської біблії", якій на ймення, російсько московський комунізм...

Ділимося сумною вісткою, що 8-го січня 1987 р. упокоївся в Бозі наш Найдорожчий МУЖ, СТРИЙКО І КУЗЕН

бл. п. д-р мед.

ЙОСИФ В. ОСТАП

народжений 1903 р. у Львові.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в понеділок, 12-го січня 1987 р. в українській католицькій церкві св. Константина, на цвинтар Св. Марії у Мінеаполісі, Міннесота.

В глибокому смутку:

дружина — ТЕОДОЗІЯ
Ближча і дальша Родина в Америці, Україні і Франції

В глибокому смутку повідомляємо
Рідних, Приятелів і Знайомих,
що у вівторок, 13-го січня 1987 року,
з волі Всевишнього відійшов від нас
на 87-му році життя

наш Найдорожчий ЧОЛОВІК, БАТЬКО І ДІДО

бл. п. пл. сен. д-р мед.

Іляріон М. Домбчевський

уроджений 11-го серпня 1899 р. у Яблонові, Зах. Україна, основник і член 7-го Куреня УПС ім. А. Войнаровського, член Українського Лікарського Товариства, довголітній пластовий і громадський діяч, кол. управитль Mahoning County T.B. Sanatorium в Янґставні, Огайо.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбудуться в п'ятницю, 16-го січня 1987 р. о год. 7-ій веч. в українській католицькій церкві св. Івана Хрестителя в Сиракюзах, Н. Й.

ПОХОРОН в суботу, 17-го січня 1987 р. о год. 1-ій по пол. на українському православному цвинтарі св. Андія Первозванного в Бавнд Бруку, Н. Дж.

Горем прибиті:

дружина — АННА
донька — ДІДІ БУТЕНКО з мужем ВОЛОДИМИРОМ
внуки — ОЛЕСЯ, СОФІЙКА І ДАНИЛКО
стриєчний брат — РОМАН з дружиною ЛЮБОЮ і донькою ЗІРКОЮ
стриєчна сестра — ОЛЯ з родиною
братова — ІРЕНА
братанки —
ЕВГЕНІЯ ПОДОЛЯК з мужем МИРОСЛАВОМ і дітьми
ЛЕВ з дружиною МАРУСЕЮ і дітьми
БОГДАН

Замість квітів на могилу Покійного просимо складати пожертви на Фонд Катедри Українознавства, Патріярший Фонд, Пласт.

ТОВАРИСТВО СВЯТА СОФІЯ — КОМІСІЯ ПАТРІЯРШОГО ФОНДУ

повідомляє:
на **ПАТРІЯРШИЙ ФОНД** зложили

XI-86

1000.00 дол. — інж. Осип і Софія Покотило;
275.00 дол. — Н. Н. — Чикаґо;
по 200.00 дол. — д-р Богдан Целевич, В. Леканка;
150.00 дол. — д-р Роман Кравчук;
100.00 дол. — о. Петро Гардибала;
по 50.00 дол. — Надія Стадницька та Омелян і Марічка Гельбіґ (в пам'ять бл. п. Миколи і Наталії Алексевич), Модест і Ірена Кливак, д-р Роман Осінчук, Олена Кокодинська (у пам'ять матері бл. п. Олени Дурбак);
по 25.00 дол. — Роман і Наталія Миколаєвич, о. Лев М. Любинський;
по 20.00 дол. — Микола Тимків (замість квітів на могилу бл. п. Марії Головінської), Марія Дзядів (у пам'ять мужа бл. п. Івана в шосту річницю смерти);
11.00 дол. — Зеновія Мосійчук.

Збірка Українського Патріярхального Товариства — Відділ Рочестер, Н. Й., переслав М. Лонкевич (голова), зложили:

1,000.00 дол. — Товариство Самопоміч в Рочестері, Н. Й.;
52.50 дол. — Богдан Крижанівський (в пам'ять бл. п. Мирона Павловича);
50.00 дол. — Володимир Цюга;
Марія Крижанівська зложила:
30.00 дол. — у пам'ять мужа бл. п. Михайла;
30.00 дол. - у пам'ять бл. п. Володимира і Богданни Тарнавських;
20.00 дол. — у пам'ять бл. п. Наталії Чужак;
20.00 дол. — у пам'ять бл. п. Ірини Вирсти.

Українське Патріярхальне Товариство — Відділ Джерзі Ситі, Н. Дж., переслав Володимир Білик.
Замість квітів на могилу бл. п. інж. Івана Кравчука, зложили:

250.00 дол. — Надя Кравчук;
100.00 дол. — д-р Адріян і Лариса Кецала.

Збірка на поминках по пок. Михайлі Дубецькім в Ню Гейвен, Конн. Зібрав Ґригорій Ґіна, переслала Павлина Лодинська, зложили:

50.00 дол. — родина Дубецьких;
по 10.00 дол. — Григорій і Анна Ґіна, Анна Бродич, Катерина Шимків, Катерина Іскаш, Михайло Шимків, Надія Лодинська, Іван і Христя Гузик, Едвард і Марія Добош, о. Роман Ґолемба, Микола й Ольга Духновський, Зенко й Ірена Мандіч;
5.00 дол. — Едвард і Кляра Добош.

Листа ч. 0029А — збірка в Елмайра Гайтс, Н. Й. — зібрав і переслав Василь Осташ, зложили:

42.00 дол. — Василь Осташ;
по 10.00 дол. — Український Клюб — Василь Салиґа (голова), Володимир Кульчинський;
по 5.00 дол. — Олекса Квасний, Михайло Осташ, Павло Німець, Василь Панкевич, Василь Костів, Людвік Сенков, Никола Мартинюк;
4.00 дол. — Пилип Коссак;
по 3.00 дол. — Марія Гречканич, Николай Юхімік, Никола Гопчук;
по 2.00 дол. — Василь Цап, Анна Мартинюк;
по 1.00 дол. — Вероніка Урущак, Володимир Кязельский.

Збірка замість квітів на могилу бл. п. Мирослави Кривяк в Клівленді, Огайо, переслав д-р Ярослав Кривяк, зложили:

71.25 дол. (100.00 кан. дол.) — д-р Пэтро й Ольга Курило — Саскатун, Канада;
по 50.00 дол. — Володимир і Ліда Артимишин (Ню Йорк), Теофіль і Дарія Древницький, д-р Ярослав і Адріяна Кривяк, д-р Ігор і Ореста Захарій, Роман і Марта Кассараба, д-р Мирослав і Люба Прокоп;
30.00 дол. — Ореста Топорович;
по 25.00 дол. — Пласт — Станиця в Клівленді, д-р Зиновій і Мирослава Голубець, мґр Василь і Віра Ліщинецький, інж. Василь і Олена Хміляк;
20.00 дол. — д-р Романа Навроцька (Філядельфія);
по 10.00 дол. — Ольга Крук, Теодор і Марія Луцишин, Петро Хімка з родиною, Антін і Анастазія Хомик.

Збірка Українського Патріярхального Товариства — Відділ Пітсбуґ і Західня Пеннсильванія за 85-86 рік, переслав інж. Сидір Михайло Тимяк, голова Відділу.

Пітсбурґ, Північ — збірщики: Б. Маланчук, С. Вачек, С. М. Тимяк, зложили:

100.00 дол. — С. М. і М. Тимяк;
по 50.00 дол. — Яків Давид, Тома П. Кунсак;
по 20.00 дол. — Й. Т. Качмар, І. Сало;
по 10.00 дол. — І. Кікта, Б. Маланчук, С. і К. Вачек, О. Баран, Мих. і Мар. Білик, Фл. Кульчицький, П. Добростан, М. Фір, Юст. Чепепіс, Пилип Перкун, М. Валько, Г. Мічел;
по 5.00 дол. — М. Козак, В. Ґула, І. Смит, М. Добрянський, П. Щерба, М. Блашків, А. Федина, К. Дикун, В. Прунчак, М. Шпак, І. і А. Родзай, М. Крепіч, ст., М. Сенько, К. Гавриляк;
2.00 дол. — Й. Гарасим.

Карнеґі, Па. — збірщик: Мих. Міщук, зложили:

100.00 дол. — М. Сімек;
25.00 дол. — Гр. Шараневич;
по 20.00 дол. — М. Н. Морозовіч, М. Міщук, Теоф. Конецький, брати Олійники;
по 10.00 дол. — Р. і Т. Фраме, Б. і Дз. Б. Стауде, М. Сивий, Теод. Сивий, Р. Отчич, Н. Колп;
по 5.00 дол. — Джеф Дольнак, Р. і Д. Зорій, В. Турко, С. Капелюх, І. Заленчак, П. Мосс, Мат. Косс, Ф. Гриценко, С. З. Попівчак, І. Спінда, П. Свентоски, Д. Пітух, М. Нечипір, А. Касаняк, Н. Н., І. Дрост, І. і Ю. Маслани, М. Зелунка, Й. Січарски, Б. Міщук;
2.00 дол. — Е. Кравшар.

Пітсбурґ — Південь — збірщик М. Баран, зложили:

по 25.00 дол. — П. Шаґала, М. і Ґ. Баран, І. і Г. Дзядик, П. і Л. Глудковські;
15.00 дол. — В. Ванат;
по 10.00 дол. — І. Роговський, І. Горгут, П. і І. Іванонків, Р. Мураль;
по 5.00 дол. — І. Кростин, В. Вачинич, І. Руд.

Макіспорт, Па. — збірщик: М. Смерека, зложили:

по 50.00 дол. — М. Смерека, Д. Смерека;
по 10.00 дол. — Т. Боднар, Д. Брукс;
по 5.00 дол. — Д. Неро, А. Карлінчак, Н. Ґошінський, М. Бельбах, Д. С. Сиґмунд, П. Кейс, І. Яблонський, Р. Гарвас;
2.00 дол. — Дж. Тотін.

Макізрокс, Па. — збірщик: Іван Михайлів, зложили:

25.00 дол. — І. Михайлів;
15.00 дол. — В. Воробій;
по 10.00 дол. — Яр. Шпак, А. Плюта.

Аліквипа, Па. — збірщик: О. Манастерс.-ка, зложили:

100.00 дол. — О. Манастерська;
по 25.00 дол. — Нат. М. Ґемфіл, З. Комоницький, д-р Я. Миколович, О. Кармазин, В. і Ір. Манастирські, О. Миськів.

Околиця Пітсбурґу: Вайтгол, Болдвін, Брентвуд, Керик, Оклана, Па. — збірщик: андрійҐерманський, зложили:

по 50.00 дол. — Український народний Союз — Відділ 96, проф. Вас. Ящун;
по 30.00 дол. — інж. В. Бойкович, М. Крупа;
по 25.00 дол. — М. Комічак, Р. Комічак, О. Полатайко, П. Данек, Хр. і М. Сохоцький, Із. Луківський, А. Ґерманський;
по 20.00 дол. — М. Олійник, М. Диркач, Ю. Перекішка, П. Годованець, Марк. і Луся Комічак, Провидіння — 165 Відд.;
по 15.00 дол. — А. Заблоцький, В. Бобурчак;
по 10.00 дол. — В. Максимович, В. Бобик, П. Плакс, М. Дзядик, Т. Івасів, Д. Головатий, А. Шмуль, Я. Бернацький, Й. Качурак, М. Мураль, А. Боднар, М. Чорній, В. Дзядик, Ів. Бородиця, М. Білик, П. Мількат, В. Садовий, В. Дитко, М. Франко, М. Годованець, М. Купчак, Е. Зварич, С. Коваль, С. Голубяк, П. Бліщ, М. Козак, В. Гуменицький, В. Сачко, Мих. Ґерманський;
по 5.00 дол. — П. Яцишин, М. Семків, Д. Дрекспер, П. Гірник, Ів. Грицюк, П. Вельґош, А. Путяк, М. Львівський.

Товариство Свята Софія — Комісія Патріяршого Фонду — складає щиру подяку усім вельмишановним жертводавцям і збірщикам.

Датки на Патріярший Фонд Товариства Свята Софія можна відтягати від податку : IRS No. 23-7380645

Всі чеки просимо виписувати на

St. Sophia Religious Association
— Patriarchal Fᴗnd

та пересилати на адресу:

7911 Whitewood Rd., Philadelphia, PA. 19117

Помолімось за наших друзів.

ЗАУПОКІЙНА СВЯТА ЛІТУРГІЯ

за спокій і вічну радість душ померлих Членів Фонду Катедр Українознавства

Впреп. о. крилошанин Петро Огірко відслужить Заупокійну Святу Літургію в п'ятницю, 30-го січня 1987 року, о год. 9-ій ранку, в УКЦеркві Покрови Пресвятої Богородиці, в Озон Парку, Н. Й., за Блаженної Пам'яті:

проф. ПЕТРА і МАРІЮ БІЛАНЮКІВ
АНДРІЯ ДАНИЛА
ЕВГЕНА КУЛЬЧИЦЬКОГО
МИРОСЛАВА БОГДАНА КУЦИКА
ЮРІЯ ЛАВРІВСЬКОГО
ОСИПА НОВИЦЬКОГО
СЕРАФИМУ РЕКШИНСЬКУ
ІЛЬКА ТАЩУКА
д-р ТЕТЯНУ РОСТУН

Всіх Вп. Членів ФКУ просимо про молитви за померлих наших друзів.

Помоліться в часі відправи Заупокійної Богослужби, щоб поєднатись з нами в поході молитов до Всевишнього за тих, що творили добро.

Вічна Пам'ять Померлим Членам ФКУ!

ГОЛОВНА ЕКЗЕКУТИВА
ФОНДУ КАТЕДР УКРАЇНОЗНАВСТВА
(ФКУ)

У глибокому смутку повідомляємо
Родину, Приятелів і Знайомих,
що 25-го грудня 1986 р. в Дітройті, Миш.,
несподівано упокоївся у Бозі, проживши 60 літ,

наш Найдорожчий
МУЖ, БАТЬКО І ДІДУСЬ

бл. п.

ЯРОСЛАВ СТАСИК

народжений 5-го листопада 1926 р. у Рихтичах б. Дрогобича.

ПАНАХИДА була відправлена 28-го грудня 1986 р.
ПОХОРОН відбувся 29-го грудня 1986 р. з церкви Непорочного Зачаття в Дітройті — Гемтремк на цвинтар Воскресіння в Mt. Clemens, Миш.

Горем прибиті:

дружина — СОФІЯ
донька — ХРИСТИНА з родиною
син — СТЕФАН з родиною
син — ЕВГЕН з родиною
син — ВОЛОДИМИР
Ближча і дальша Родина в Америці, Канаді й Україні

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Відділ УЛТПА — Середній Ню Йорк

ділиться сумною вісткою із загалом українських лікарів і громадянством, що дня 13-го січня 1987 року на 87-му році життя відійшов до Вічности в Сиракюзах, Н. Й.

св. п. д-р мед.

Іляріон Домбчевський

прикладний член Т-ва в Україні і ЗСА, визначний громадський і пластовий діяч, кол. директор туберкулічної лікарні у Янґставн, Огайо.

Опечаленій Родині глибокі співчуття висловлює

Управа Відділу

Ділимося болючою вісткою з Приятелями і Знайомими, що 7-го січня 1987 р., з Волі Всевишнього відійшла у Вічність
наша Найдорожча
ДРУЖИНА, МАМА, ТЕЩА І БАБУНЯ

бл. п.

Дарія В. Крохмаль

народжена 9-го березня 1911 р., в селі Княже на Волині.

ПАНАХИДА відбулася в похоронному заведенні Буґая.
ПОХОПОН з української православної церкви св. Покрови в Савтфілд, Миш., на цвинтар Woodlawn в Детройті, Миш., де тлінні останки спочили біля її доні бл. п. Ніни.

Горем прибиті:

муж — МИХАЙЛО
дочка — СОНЯ ПЕТРУША з чоловіком МИКОЛОЮ
зять — ІВАН ЯРИНЮК
внуки — д-р ЛЮБА і ВАСИЛЬ ПЕТРУША
Ближча і дальша Родина в Україні і Америці

Складаємо щиру подяку о. прот. Н. Столярчукові, церковному хорові і всім тим, які численно взяли участь у похоронних відправах, які словами й телефонічно старались облегшити нам наше горе та розвіяти нашу тугу і жаль.

Дякуємо за квіти складені біля домовини Покійної. Всім дорогим Землякам, Приятелям, Парафіянам, що не жалували часу, щоб віддати Покійній останню прислугу.

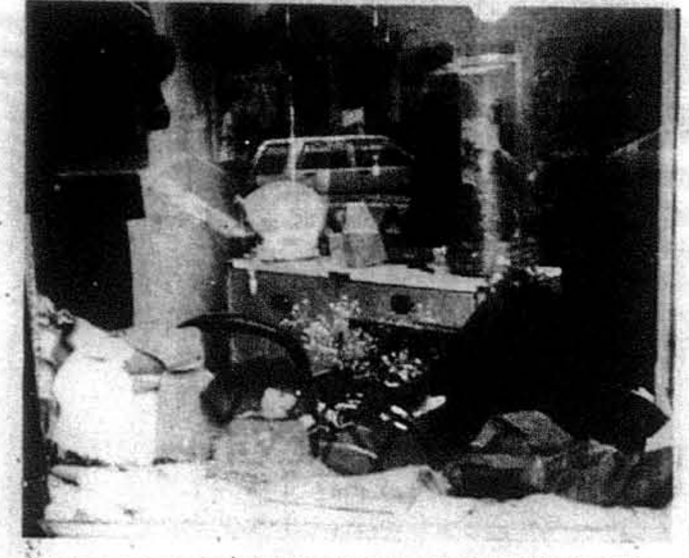
Особливо дякуємо мґр. Г. Олесницькому за прощальні слова під час Тризни.

Хай Всевишній нагородить всіх Вас сторицею та благословить за Ваші добрі серця і численні добрі діла.

РОДИНА

Фіялка...

(Закінчення зі стор. 1)

Вид на виставку „Фіялки" і глибину крамниці, в яких відбиваються авта із 9-ої вулиці.

числі, приваблюючи прохожих цілою гамою барв і строїв, а зокрема приваблюючи жінок.

„Фіялка" має у своїй крамниці все, що тільки жінку прикрашує: суконки, верхнє вбрання, блюзки, светери, взуття, нашийники, ковтки та іншу мистецьку т.зв. „штучну біжутерію", яку тепер так жіноча мода плекає.

Усе виставлене з мистецьким смаком, часто зміняється, в міру як власниці „Фіялки" дістають новий товар. Серед речей, що вони їх продають є нові і перепродовані, багато із дуже добрими іменами, відомих на цілому світі творців жіночої моди.

Ціни на причуд приступні так і запрошують купувати. Обидві власниці крамниці дуже зацікавлені брати в „комісˮ різні речі із ділянки моди, що їх виконують українські руки і запрошують до співпраці.

На думку Л. Фірчук є дуже важливим, щоб українці творили такі та подібні підприємства і щоб з ними розросталася українська промисловість, і так тепер поширене мистецтво рук („крефтс").

Бутік „Фіялка" — це перший поважний крок у тому напрямі, а рівночасно доказ, що після періоду завмирання українських крамниць у тій дільниці міста, тепер зачинається зворот до розбудови і зміцнення української власности.

„Фіялка" притягнула до себе не лише наше око, але численних інших прохожих, а зокрема молодих українських жінок, тимбільше що крамниця відкрита сім днів в тижні від полудня до 8-ої вечора.

Тож кожний раз, коли тепер заглядаємо до „Фіялки", там є покупці, що пильно переглядають ряди вбрання на стоянках і випробовують у окремій біло розмальованій одягальні. Біля „Фіялки" все ще стоїть облогом друге приміщення і чекає інших справних українських рук, щоб зуміли з нього зробити таку гарну крамницю, як ця нова „українська квітка".

АНТОНИЧ, А НЕ АНТОНОВИЧ

У репортажі п.заг. „Людина на всі наголи" („Свобода" ч. 10 з п'ятниці, 16-го січня ц.р.) у першій колоні в четвертому параграфі має бути „найближча родина", а в третій колонці „Богдан Ігор Антонич". Ред.

Бостон заплянував відзначення роковин незалежности

Бостон. Заходом Відділу УККА тут відзначать 69-ту річницю проголошення Української Державности. У четвер, 22-го січня 1987 року, початок в год. 12-ій вполудне, буде піднесений український прапор на площі перед міською ратушею. Після піднесення, в залі Міської ради відбудеться коротка програма. До участи є запрошені мейор, члени Міської ради та представники поневолених націй.

У неділю, 25-го січня 1987 року, в українській католицькій та українській православній церквах будуть відмовлені молитви в намірені українського народу. В годині 12-ій вполудне відбудеться святочна академія з відповідною програмою в залі української католицької церкви Христа Царя, при 146 Форрест Гіллс вул., Джемейка Плейн.

Четвер, 22-го січня буде проголошений Українським Днем Незалежности в Массачуссетс і Бостоні.

ПРЕДСТАВНИКИ ІТАЛІЙСЬКИХ профспілок зустрілись з лідером Польської Народної Республіки Войцехом Ярузельским і закликали його не поборювати активістів колишньої вільної профспілки „Солідарність", а навпаки дозволити робітникам об'єднуватись у вільних профспілках, з чого напевно скористає польський уряд і нарід. Провідні лідери італійських профспілок протестували проти дискримінації уряду проти тих робітників, які відмовляються від членства у створеній компартією урядовій профспілці, бо на їхню думку кожний робітник має право бути або не бути членом профспілки. „Ми сказали йому те, чого він не хоче слухати з уст колишнього голови вільної профспілки „Солідарність" Леха Валенси", — заявив кореспондентам Джорджіо Бенвенуто, голова федерації італійських профспілок.

„Так довше..."

(Закінчення зі стор. 2)

відбирає церковний утвар, і тим припинює їх діяльність. Додаткова кара — грошові штрафи — гіркі для священиків, що живуть з мізерної совєтської пенсії або з низької заробітної плати чорноробітника.

Тому українські католики продовжують своє підпільне життя, уникаючи всяких спектакулярних акцій чи маніфестацій. Позбавлені своїх речників, самі вони шукають менше розголосу на Заході, ба й навіть у самій країні. Їм залежить головно на якнайменш перешкодженому релігійному житті. Священики та владики стараються уникати всіх зайвих рисків, щоб не наражуватися на конфлікти з властями, на арешт і, тим самим, на припинення душпастирської праці.

Але українське духовенство західніх областей явно не терпить на брак доросту. Священики старшої генерації своєчасно виховали собі наслідників і число священиків та монахів різних чинів зростає постійно.

Ще набагато більше число монахинь. Усе більше молодих українок вирішує жити в малих монаших спільнотах, працювати в „офіційному" житті в рядах медичного персоналу, вчительок та інших соціяльних професій.

Таке привернення до релігійного життя — реакція на моральну порожнечу сучасного совєтського суспільства — це особиста відповідь на огрубіле соціялістичними злиднями щоденне совєтське життя, де духовість та духовність давно зникли зі скалі суспільних вартостей.

Однак голод за добром, за позабуденними, нематеріяльними цінностями, виявляється в Україні сьогодні ще в іншій формі, ніж в особистім виборі духовного життя. Шукання за вищою справедливістю, за понадбуденним, але справжнім добром виявляється в посилених останнім часом повір'ях, у народних поезіях фолкльорного характеру про різні чудесні видіння. Поява Діви Марії в колишньому прочанському центрі Бучача найбільш відома з таких „чудес". Про чудесні прозріння сліпих та інші надприродні явища постало вміжчасі чимало сучасних народних поезій.

Потяг людей до надприродного шукання за мораллю, як і рівно ж виховна праця підпільних духовників, монахів і монахинь, тривало прив'язали українських католиків до їх Церков. „Наша Церква міцніє", твердить підпільний священик зі Львова. „Наші люди все більше шукають за Богом", спостерігає його колеґа зі Закарпаття.

Однак скріплення Української Католицької Церкви викликало ще сильнішу нагінку проти неї. „Перебудови" ані інших „змін" тут немає. На полі пропаґандивної війни проти Української Католицької Церкви далі воюють українські совєтські публіцисти своїми звичними штампами. Низький рівень їх писань явно відрізняється від стилю наприклад, економічних журналістів чи судових репортерів, що плекають пересічний, щоденний професіоналізм, часто навіть обходячись без ідеологічних пасажів.

Професійні антикатолики, однак, сягають у своїх писаннях у щораз нижчі шухляди стилістики та змісту. Зрештою чим іншим, як не многословною лайкою, виповнити невдячне завдання — представити Українську Католицьку Церкву, як символ „фашизму" та „колябрантства з німецькими окупантами", без права входити в будь-які деталі?

Правда, ряди антикатолицьких пропаґандистів цього року серйозно поповнилися. У загострену кампанію проти Української Католицької Церкви включилися високі ієрархи Російської Православної Церкви.

З нагоди 40-ої річниці Львівського „собору", що відбувся в березні 1946 року, православні ієрархи Московського патріярхату в Україні запросили на урочисті святкування до Почаєва представників міжнародної преси і старалися представити Українську Католицьку Церкву як пережиток минулого. Щоправда, митрополит Львівський і Тернопільський Нікодим, що ще в березні ц.р. твердив у „Вістях з України", що „з унії не залишилося ані паростка", був змушений признати, що „люди на Західній Україні ще тримаються католицької Церкви".

Зате цей сам митрополит Никодим та архиєпископ Івано-Франківський і Коломийський Макарій під час святкування у самому Львові 17-19-го травня, не погордили навіть зійти на рівень не особливо духовної, гідної церковних достойників, світської совєтської пропаґанди. В їх доповідях мова про „кайдани церковної унії з латинством" (Нікодим), „заплямлення уніятської верхівки прислужництвом окупантові та чорною зрадою інтересам свого народу та батьківщини" (Нікодим), про „соціяльний, національний та релігійний гніт унії" (Макарій).

Їх промови однозгідно представляють історію Української Католицької Церкви, як історію польського насилля до католицизму, — примусу, що скінчився щойно з „визволенням України доблестними воїнами Червоної Армії" (Філарет), „В єдиній сім'ї Радянського Союзу однокровні народи: російський, український та білоруський не знають національної різниці", повторює патріярший екзарх України, митрополит Київський і Галицький, великодержавну пропаганду.

Він старається приписати самому Ватиканові критичне наставлення до унії. „Навіть римська сторона не відкидає того факту, що унія зв'язана з стражданнями того народу, котрий її приймає". І цитує на доказ цього різні ватиканські документи, які, щоправда, скорше відносяться до інших уній, аніж до Берестейської.

Але головну пересторогу митрополит висловив недвозначно „Активізація унії останнім часом викликала серед православних Церков зажурення. Зродження уніятської діяльности в православному довкіллі може ускладнити православно-католицький діялог".

Зрештою з допущенням Української Католицької Церкви в УССР з її леґалізацією урядом СССР Російська Православна Церква втратила б західньоукраїнські епархії. А саме вони мають найбільш активних вірних — колишніх греко-католиків. І хоча між Російською Православною Церквою та совєтським урядом існує неофіційний „конкордат", що уможливлює тій же Церкві відносну свободу, зобов'язуючи її зате до ролі пропаґандиста совєтської політики миру на міжнародних форумах — уряд же міг би задля хвилево важливіших інтересів „пожертвувати" ієрархами. Тому вони шукають союзників проти українських католиків навіть у самому Ватикані, знаючи, що для не одного західнього церковного політика Українська Католицька Церква стоїть віддавна на перешкоді їхньому розумінню екуменічних ідей.

Промовчування існування Української Католицької Церкви в катакомбах України та викривлення її історії — це значний засіб такої політики. Тим більше тому наше моральне зобов'язання дати голос українським католикам в УССР, забезпечити інформації про їх життя і їх потреби там, де не повинні діяти державно-політичні обмеження. „Гласність" церковного життя в Україні повинна бути головним завданням укранських католиків поза Україною.

ПРЕДСТАВНИКИ З'ЄДНАНИХ Стейтів Америки і Пакістану зустрінуться на другий тиждень для того, щоб спільно обміркувати совєтські половинчасті заходи в Афганістані, які нібито мають на меті закінчити війну в тій країні і розпочати виводити совєтські окупаційні війська. Як відомо, уряд в Кабулі запропонував усім антикомуністичним повстанським групам спротиву шісьмісячне перемир'я, під час якого усі три сторони, Совєтський Союз, комуністичнй уряд Афганістану і представники руху спротиву, мали б випрацювати плян закінчення війни і розпочати відбудову Афганістану з допомогою СССР й інших країн світу. Перемир'я мало розпочатися у четвер, 15-го січня.

В пам'ять...

Закінчення зі стор. 2

ми через йог твори пізнавали і якою ми захоплювалися. Ми бачили козаків, гетьманів, королів. Ми були співучасниками боїв і переможцями війн. Він творив героїв, ми їх пізнавали в образках і кожний із нас хотів таким героєм бути. А хто із нас не пригадує повість „Чародійне авто", яка з допомогою ілюстрацій мистця стала улюбленою лектурою нашого дитинства.

Сьогодні немає між живими Петра Андрусева. Його величні картини прикрашують доми наших батьків. А нам залишилися тільки річники „Веселки", які на наших полицях розповідають нам про наше дитинство і про Петра Андрусева, великого мистця, який розумів нас дітей і для нас творив, бо хотів, щоб ми любили Україну так, як він її любив.

Інж. Даньо Кульчицький

Філядельфія

Алегорична...

Закінчення зі стор. 2

вильні, але мова, чи думка висловлена нею не буде притаманною даній мові, а то й інколи може звучати нісенітно. Наприклад латинська пословиця „Lupus in fabula" перекладена поукраїнськи „Вовк у байці" не віддає правильного перекладу цієї поговірки, бо український відповідник є „Про вовка помовка, а вовк тут". Через те й дотепи смішні в одній мові, перекладені невмісно втрачають елемент гумору. Клясичним прикладом „калькового" перекладу є розмова двоє людей: — Чи підемо сьогодні до театру? — Від тебе, догори!, тобто залежно від тебе. (Up to you).

Інша трудність перекладати „Історію", це те, що це не готова до друку, відредаґована праця, але університетські лекції, які читав проф. Грушевський, але не мав часу й змоги опрацювати їх остаточно. Тому, що видавець і перекладачі не взяли цих моментів до уваги, їхня праця пішла намарне.

Одначе вину за невдачу не можна складати на М. Грушевського, мовляв, це перестарілий твір, бо наукові досліди в ділянці історії, завдяки відкриттям проф. Я. Пастернака й інших археологів та істориків дали нові матеріяли — не витримує критики. Коли б логічно піти по лінії такого міркування, то не варто видавати ніяких раніших філософів-мислителів, учених, дослідників, відкривців, бо в кожній ділянці наукова праця пішла вперед. Одначе цей поступ стався на базі й завдяки працям попередників. Англійський історик світової слави Арнолд Тойнбі, автор 12-томної праці (7,000 сторінок) „Студія історії" („Study of History") вже за свого життя твердив, що написані ним раніші томи „перестаріли", а проте їх видають для тяглости розвою англійської й світової історіографії. Цю студію опрацьовував А. Тойнбі від 1920 до 1961 року, але у вступному слові до одномника в 1972 році він твердив, що його праця є „далі в проґресі" і він „переплянував, перевіряв, виправляв і доповняв її новими історичними подіями й даними". Поруч того він передумував міркування своїх власних концепцій". Але Тойнбі міг це зробити за життя, а Грушевському воно не було дане. Без „Історії" Грушевського бракувало б найважливішого кільця у суцільному ланцюгу української історіографічної думки.

Але створення стрункої української історіографії, вільних від чужих нашарувань, а також переклад „Історії" М. Грушевського, це тільки перші кроки на шляху позбутися причепи-інтруза. Куди важче приєднати до цієї концепції й визнати її неукраїнськими історіографами, які цікавляться европейським Сходом, конкретно Росією й поневоленими нею народами, зокрема українцями. Тут треба застосувати тактику, якої успішно вжито в розкритті жахіття голоду в Україні штучно створеного російсько-большевицьким урядом — здобути для цього проєкту бодай невеликий гурт чужинецьких учених, які мають зрозуміння й бажають докопатися до кореня української правди. Їх завданням було б теж переконати кола чужинецьких істориків про необхідність у студіях над Україною послуговуватися українськими джерелами й документацією, а не полягати виключно на дезорієнтаційних тенденційних матеріялах, теоріях, концепціях, підході і насвітленні народу-паразита.

Ця реформа дотеперішньої історіографії Сходу Европи, в якій українська проблема вплетена в одно ціле з ідеєю всеросійської великодержавної імперії, є конечна не лише з уваги на українську справу, але й для добра світової історіографії, бо парадоксом видається, щоб у XX столітті після докорінних філософських, світоглядових, ідеологічних, політично-мілітарних, соціо-економічних, суспільно-культурних потрясень і катаклізмів, т.зв. „західня" історіографія блукала далі наосліп хащами, закамарками й сліпими вуличками, в які завела її облудна російська історична школа, побудована не на принципах фактів і на бажанні пізнати правду, а на базі національного еґоїзму, який межує з шовінізмом і на ненаситному бажанні змести з поверхні Землі український нарід із дальшим прицілом опанувати світ, як це в своїх універсалах до володарів західніх держав писав гетьман-самостійник Іван Мазепа.

Коли Український Гарвард стане на цей вибоїстий шлях нової структури української історіографії і зуміє проламати перший лід та приєднати для неї прихильників серед учених чужинців, тоді може сподіватися моральної й матеріяльної підтримки української громадськости, як це було в час, коли поставали катедри українознавства в Гарварді, як це сталося у зв'язку з виданням книги „Жнива смутку", як це діється тепер при здійснюванні проєкту видання досекулярної літератури з нагоди Тисячоліття Хрищення України, на яке зазіхає народ-причепа, забуваючи, що ні його самого, ні його держави, теперішньої Росії, ще взагалі не було на тодішній історичній арені.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

СУБОТА, 24-го СІЧНЯ 1987 р.

Філядельфія, Па. Річні загальні збори Т-ва Мир 324-го Відд., о год. 7:30 веч. в домі Української Громади при 23-ій і Бравн вул. у Філядельфії, Па. — Управа.

НЕДІЛЯ, 1-го ЛЮТОГО 1987 р.

Чикаґо, Ілл. Загальні збори 399-го Відд. Т-во „Леви", о год. 12:30 по пол. в домівці „Левів". По зборах — перекуска. Членів проситься про численну участь. Яр. Баторфальви, гол., Р. Б. Припхан, фін. секр.

